

Sukhbir Kaur v. Mahabir Singh and others (G. C. Mital, J.)

ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਖੁਦ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵੇ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਮੌਜੂਦ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਹੀਂ ਰੁਕ ਸਕਦੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖਿੱਚੀ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕਹੀਏ ਤਾਂ, ਇਹ ਗੈਰ-ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬਾਅਦ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਤਮ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(3) ਇਕੱਲੇ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਏ ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ ਅਵਾਰਡ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਡਰ ਐਨੈਕਸਚਰ P-4 ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਫੰਕਟਸ ਆਫੀਸੀਓ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਤਿੰਗ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਪੀ. ਓ. ਬਰੀਵਾਲ, ਤਹਿਸੀਲ ਮੁਕਤਸਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਕਾ ਸੀ . ਪਾਰਟ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਸਰਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਪਾਰਟੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ।

(6) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੀ.ਸੀ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ,- ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ। 1979

ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 805 .

ਅਕਤੂਬਰ 26, 1988

ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (1956 ਦਾ XXX) - ਐੱਸ. 14(1)—ਸੰਪੱਤੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪਤਨੀ 'ਤੇ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਈ—ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਿਪਟਾਰਾ—ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਪਤਨੀ—ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ—ਕੀ ਪਤਨੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(3) 1986 (2) PLR 238.

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਤਨੀ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1954 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ।

(ਪੈਰਾ ੩)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਸਿਤੀ 3 ਫਰਵਰੀ, 1979, ਸਬ-ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਸਿਤੀ 16 ਅਗਸਤ, 1977 ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡਣਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਜੇ ਮਜੀਠੀਆ ।

ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੀ.ਐਨ.ਅਗਰਵਾਲ ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਗੌਕਲ ਚੰਦ ਸਿੱਤਲ, ਜੇ.

(1) ਕੀ ਇੱਕ ਉਜਾੜ ਪਤਨੀ, ਜੋ 1955 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1975 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਰਹੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਆ ਆਦਿ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਸਿਰਲੇਖ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਸ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਕੋ ਇਕ ਨੁਕਤਾ ਹੈ।

(2) ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਕਾਰਨ ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧੀ ਹੋਈ।

(3) ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਭਰਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਅਤੇ 1950 ਦੇ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੁਣ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।

(4) ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ 1947 ਦੀਆਂ ਗੜਬੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕੋਰਟ ਆਫ ਵਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਦਾ ਵਿਆਹ 1947 ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਆਫ ਵਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ 1000 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। 150. ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ

Sukhbir Kaur v. Mahabir Singh and others (G. C. Mital, J.)

ਸੰਪਤੀ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਆਫ ਵਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਸੀ। ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ। ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਾਰਡ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਰਟ ਆਫ ਵਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅੱਗੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਕਾਏ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

(5) ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 1950 ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ 1955 ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 1955 ਤੋਂ 1975 ਤੱਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸਿਰਫ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰਿਹਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਾਲਕੀ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ: -

'ਬਿਲਾ ਲਗਾਨ-ਬਾ-ਤਸਾਵਰ ਮਲਕੀਅਤ ਖੁਦਾ,'

(6) 1975 ਵਿੱਚ ਕਿਧਰੇ ਉਹ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਸ਼ਾਂਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 29 ਜੁਲਾਈ, 1975 ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ, ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 9 ਤੋਂ 11, ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਗਾਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ 1954-55 ਵਿਚ ਬਾਰਾਂਦਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੇ ਸਾਧਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਸਕਣ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ. ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪਿਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(7) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਰਸ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਥਿਤ ਪਰਦੇਸੀ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਪਰ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੋਤੀ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਬਟਵਾਰੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਦਾ ਝਗੜਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ।

(8) ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਗਵਾਹ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 17 ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(9) ਕੇਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 16 ਅਗਸਤ, 1977

ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ 1954 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। -55 ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 8 ਫਰਵਰੀ, 1979 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਹੈ।

(10) ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ 1960-61 ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-2 ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇੰਦਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ, - ਜਿਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਹੀ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਬਦ ਹਨ: -

"ਬਾ-ਤਸਾਵਰ ਮਲਕੀਅਤ ਖੁਦ"

ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਉਸ ਤੋਂ 4 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰ 1967-68 ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ-1 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਹ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹੀ।

(11) ਹਨੂਵੰਤ ਬਿਰਗ ਸਿੰਘ 1PW1rretirediste dar ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ 1955 ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹਨ: -

"ਇਨਹਨਮ ਕਬਜ਼ਾ ਬਤੌਰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਤੌਰ ਪਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ"

ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ PW 2 ਅਤੇ PW 3 ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ PW 6 ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਮਰਥਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹੂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਗਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਰਹਿਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ, ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(12) ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਲੜਕਾ ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਇੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। 1985 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 2693-ਸੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਿਤੀ 1 ਅਗਸਤ, 1985 ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਤ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(13) ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ D1 ਅਤੇ D-4 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰਡਰ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਡੀਐਲ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਆਮਦਨੀ ਐਂਟਰੀਆਂ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ

Sukhbir Kaur v. Mahabir Singh and others (G. C. Mital, J.)

ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੇਪਸੂ ਟੈਨੈਂਸੀ ਐਂਡ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ D-4 ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਵਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੀਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀ. ਗੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੇ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ* (1) ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਔਰਤ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਇਸਦੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(14) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ